

Ankara / Türkiye

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
T Ü R K M E R

2023 / Ağustos Ayı Türk Dünyası Gündemi

AZERBAIJAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Türkiye ile Azerbaycan Arasında Madencilik Anlaşması

- Bakü'de 22 Aralık 2021 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik Alanında İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması hakkında karar 4 Ağustos'ta Resmi Gazete'de yer aldı.
- Buna göre, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Ekoloji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında yapılan anlaşma ile maden arama, araştırma ve üretiminde yapılan çalışmaların şeffaflığının ve güvenilirliğinin artırılması, maden yataklarının verimli kullanımı ve korunmasına yönelik uygulamalar incelenecek.
- Maden kaynaklarının aranması, jeolojik araştırmalar, eğitim programları yoluyla bilgi ve deneyim paylaşımı yapılacak. Ayrıca madencilik sektörünün gelişimine ilişkin bilimsel ve endüstriyel istatistikler dahil olmak üzere teknik, teknolojik, bilimsel ve mevzuatsal bilgi alışverişi sağlanacak.

Türkiye'den Laçın Yolu'ndaki Durum Hakkında Açıklama

- Türkiye Dışişleri Bakanlığı, 14 Ağustos'ta yaptığı açıklamada; Türkiye'nin Laçın Yolu konusunda uzun zamandır devam eden tartışmaları yakından takip ettiği ve Azerbaycan'ın konuyla ilgili meşru endişelerini anladığını belirterek, "Ermenistan'dan beklentilerinin provokatif adımlardan kaçınarak Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü ve egemenliğini tanıması, Karabağ'da bulunan Ermeni nüfusun ihtiyaçlarının karşılanması için 'Ağdam-Hankendi' ve diğer alternatif yolların kullanılmasına ve Azerbaycan'ın Ermeni nüfusunu yeniden entegre etme çabalarına destek vermesi" olduğunu bildirdi.

Azerbaycan: Ermenistan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ni Siyasi, Askeri Manipülasyon Kampanyasının Aracına Dönüştürmeye Çalışıyor

- Azerbaycan Dışişleri Bakanlığı'ndan 15 Ağustos'ta yapılan yazılı açıklamada, Azerbaycan ile Ermenistan arasında kalıcı barışın tesisi için sarf edilen çabalara rağmen Erivan'ın düşmanlık politikasının bitmediği belirtildi.
- Ermenistan'ın silahlı güçlerini Azerbaycan topraklarından tamamen çekmediği, onların ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştığı, bunun engellenmesi için oluşturulan Laçin sınır kontrol noktası için tüm dünyada bir propaganda kampanyası başlattığı kaydedilen açıklamada, kontrol noktasının kaldırılması için Uluslararası Adalet Divanı'na yapılan başvurunun mahkemece oy birliğiyle reddedildiği hatırlatıldı.

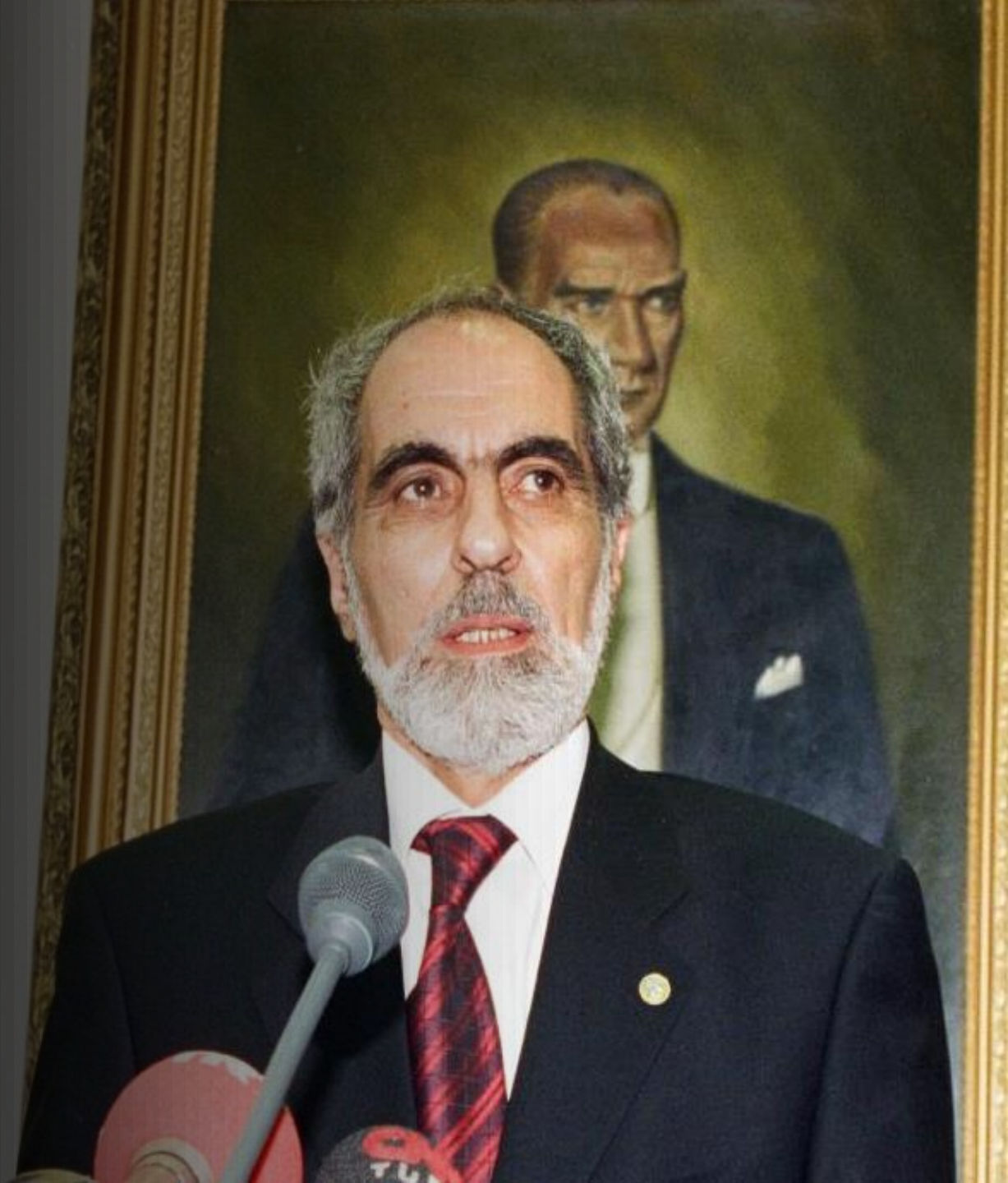
Ermeni Terör Grupları Sivil Uçakları Hedef Alıyor

- Azerbaycan Savunma Bakanlığı 22 Ağustos'ta yaptığı açıklamada, son dönemde Karabağ bölgesinde konuşlanan grupların sivil uçakları hedef aldığını duyurdu.
- Bu grupların Azerbaycan hava sahasını kullanan sivil uçakların GPS sistemlerine karşı radyo frekans karıştırıcı uyguladığı bilgisi verildi.
- Bakanlık açıklamasında olayla ilgili bölgedeki Rus komuta kademesine bilgi verilmesine rağmen herhangi bir önlem alınmadığı kaydedildi.

Azerbaycan'ın Seçilmiş İlk Cumhurbaşkanı Ebulfez Elçibey Vefatının 23. Yılında Anıldı

- Türk Dünyasının önemli şahsiyetlerinden Azerbaycan'ın ikinci Cumhurbaşkanı Ebulfez Elçibey, vefatının 23. yılında 22 Ağustos'ta anıldı.
- Sovyetler Birliği'nin dağılma sürecinde Azerbaycan'daki bağımsızlık mücadelesinin öncüleri arasında yer alan Ebulfez Elçibey, sadece Azerbaycan'da değil, başta Türkiye olmak üzere, Türk Dünyasının çeşitli bölgelerinde saygıyla anıldı.

Kazakistan

Ağustos Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi

**Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Kazakistan'da Sulama Suyu Eksikliği Nedeniyle Acil Durum İlan Edildi

- 22 Ağustos'ta Kazakistan'da Jambıl Valiliği'nden yapılan açıklamada, Başbakanlık kararnamesiyle eyaletin Bayzak, Jambıl, Korday, Merki, Rıskulov ve Talas ilçelerinde bölgesel ölçekte acil durum ilan edildiği belirtildi.
- Açıklamada, aşırı sıcaklık ve sulama suyu eksikliği nedeniyle bu ilçelerde zarara uğrayan çiftçilere tazminat ödemesinin yapılması için hasar tespit çalışmalarının yürütüldüğü belirtildi.
- Aynı zamanda Kırgızistan, Kirov Barajı'ndan Kazakistan'a su akışını durdurdu. Tarım Bakanı Yerbol Karaşukev de Bakanlar Kurulunun haftalık toplantısı sonrası yaptığı açıklamada, Kırgızistan'dan gelen düşük su akışı nedeniyle Jambıl eyaletinde 7-8 bin hektar ekim alanının zarar gördüğünü söyledi.

Kazakistan ve Tacikistan Dijital Alanda İş Birliği Konusunda Anlaştı

- 26 Ağustos'ta Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev ve Tacikistan Cumhurbaşkanı İmamali Rahmon Kazakistan'ın başkenti Astana'da bulunan Dijital Hükümet Ofisini ziyaret etti. Tokayev ve Rahmon'un gerçekleştirmiş olduğu ziyarette Kazakistan Dijital Kalkınma Yenilik ve Havacılık Sanayi Bakanı Bagdat Musin bilgi teknolojileri platformları hakkında sunumda bulundu. Gerçekleştirilen toplantı sonrasında iki ülke arasında e-devlet platformunun uygulanmasına ilişkin deneyimlerin paylaşılacağı bir mutabakat imzalandı.

Kazakistan Çin'e Petrol Dışı İhracatını 1 Milyar Dolar Artırmayı Planlıyor

- 29 Ağustos'ta Kazakistan Başbakanı Alikhan Smailov ile Çin'in Kazakistan Büyükelçisi Zhang Xiao arasında bir toplantı gerçekleştirildi. Bu toplantıda taraflar iki ülke arasında gerçekleşen ticaret, ulaştırma projeleri, ortak kültür merkezlerinin açılması gibi konuları değerlendirdiler. Alikhan Smailov Çin'e petrol dışı ihracatı yaklaşık 1 milyar dolar artırmayı düşündüklerini açıkladı.

Kazakistan Almanya'ya 890 Bin Ton Petrol Gnderecek

- 29 Ağustos'ta Kazakistan Ulusal Petrol ve Gaz Őirketi'nden (KazMunayGaz) yapılan açıklamaya göre, Őirketin Yönetim Kurulu Başkanı Magzum Mirzagaliyev Almanya'da temaslarda bulundu.
- Mirzagaliyev, burada yapılan toplantıda, Haziran ayında Almanya Cumhurbaşkanı Frank Walter Steinmeier'in Kazakistan'ın başkenti Astana'daki resmi ziyareti kapsamında, iki ülke arasında ham petrol tedarikine ilişkin sözleŐmenin imzalandığını hatırlatarak "2023 yılında Almanya'ya toplam teslim edeceğimiz petrol miktarının en az 890 bin ton olmasını planlıyoruz." dedi.
- Ayrıca Mirzagaliyev, Kazakistan'ın bu yılın ilk 7 ayında Almanya'ya Druzhba petrol boru hattı üzerinden 390 bin ton petrol ihraç ettiğini açıkladı.

KIRGIZİSTAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Kırgızistan ile Çin Arasında E-Ticaret Anlaşması İmzalandı

- 17 Ağustos'ta yapılan habere göre, Kırgızistan ile Çin'in Uygur Özerk Bölgesi (Doğu Türkistan) arasında e-ticaret anlaşması yapıldı.
- Kırgızistan hükümetinden yapılan yazılı açıklamaya göre, Bakanlar Kurulu Başkanı Akılbek Caparov, Çin'in Uygur Özerk Bölgesi'ndeki Urumçi kentinde ziyarette bulundu.
- Kırgızistan ve Çin arasında, özellikle Uygur Özerk Bölgesi ile enerji alanında yakın iş birliği kurulması konusuna öncelik tanıdıklarını vurgulayan Caparov, Kırgız tarafının, Uygur Özerk Bölgesi ile birlikte Kırgızistan'da Sarı Yaz Nehri üzerinde bir hidroelektrik santralini inşa etme projesine ilgi gösterdiğini söyledi.
- Caparov, Uygur Özerk Bölgesi ile e-ticaret ve posta hizmetlerinin geliştirilmesi, ticaret için hızlandırılmış bir "yeşil koridor"un sağlanması, yerel ürünleri Çin pazarına sokulabilmesi konularında iş birliği yapmak istediklerini belirtti.

1. Dünya Kökbörü Kupası Oyunları'nda Kırgızistan'ın Intımak Takımı Şampiyon Oldu

- Kırgızistan Kökbörü Federasyonu tarafından 13-20 Ağustos tarihlerinde Issık Göl Bölgesi'ndeki Çolpan-Ata şehir hipodromunda gerçekleştirilen 1. Dünya Kökbörü Kupası Oyunları tamamlandı. 1. Dünya Kökbörü Kupası Oyunları'nda Kırgızistan'ın Intımak Takımı, finalde Kazakistan'ın Astana ekibini 10-1 mağlup ederek şampiyon oldu. Kırgızistan'ın yanı sıra Kazakistan, Rusya Federasyonu'na bağlı Altay Özerk Cumhuriyeti, Özbekistan ve ABD'den katılan takımlar, organizasyonda Dostluk ve Dünya Kupası için mücadelede etti. Finalde Astana'yı mağlup ederek şampiyonluğa ulaşan Intımak Takımı'na para ödülü verildi.

Kırgızistan ve Filistin Dışışleri Bakanları Görüştü

• 28 Ağustos'ta Kırgızistan Dışışleri Bakanı Ceenbek Kulubayev, ülkesini ziyaret eden Filistin Dışışleri Bakanı Riyad el-Malik ile görüştü. Kırgızistan Dışışleri Bakanlığından yapılan yazılı açıklamaya göre, başkent Bişkek'teki Ala-Arça Cumhurbaşkanlığı Konut Evleri'nde Kulubayev ile el-Malik arasında gerçekleşen görüşmede siyasi istişarelerde bulunuldu.

• Görüşmede Filistin, Afganistan ve diğer ülkelerdeki durum başta olmak üzere uluslararası ve bölgesel gündemin güncel konuları hakkında fikir alışverişı yapıldı. İki ülke arasında siyasi diyalogun daha da güçlendirilmesi ve çeşitli alanlarda etkileşimin yoğunlaştırılması konusunda mutabık kalındı. Taraflar, Bişkek'te Filistin Büyükelçiliği açılması konusunda mutabakata vardı. Görüşmede iki ülkenin dışışleri bakanlıkları ve ulusal haber ajansları arasında ve sağlık, kültür ve tarım alanlarında iş birliğine ilişkin ikili belgeler imzalandı.

Kırgızistan'da 30 Ağustos Zafer Bayramı Töreni Düzenlendi

- Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nın 101. yıl dönümü dolayısıyla tören düzenlendi. Türkiye'nin Bişkek Büyükelçiliğince, Bişkek Atatürk Parkı'nda Mustafa Kemal Atatürk Anıtı önünde düzenlenen tören, anıta çelenk sunulmasıyla başladı, ardından saygı duruşunda bulunuldu, İstiklal Marşı okundu.
- Askeri Ataşe Albay Ertan Önal da buradaki konuşmasında, "Bugün mazisi şan ve şerefle, zaferlerle dolu kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri'mizin kutsal vatan topraklarımıza işgal girişiminde bulunanlara karşı kazandığı büyük zaferin 101. yıl dönümüdür. Aynı zamanda Türk Silahlı Kuvvetleri günüdür." dedi.

Kırgızistan Cumhuriyeti 30 Yaşında

- Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla 31 Ağustos 1991'de bağımsızlığını ilan eden Kırgızistan'da, Bağımsızlık Bayramı için başkent Bişkek'teki Ala-Too Meydanı'nda askeri geçit töreni düzenlendi. Törende, askeri silah ve araçların sergilenmesinin ardından atlılar ile devlet kurumların ve bazı özel şirketlerin çalışanlarının yanı sıra etnik halkların temsilcilerinin geçidi de yapıldı. Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, konuşmasında, yurt içinde ve yurtdışındaki Kırgız halkının bağımsızlık bayramını kutladı.
- Caparov, ülkenin demokratik yolu seçtiğini vurgulayarak, "Hepimiz Kırgızistan'ı, her vatandaşın kendini mutlu ve korunmuş hissettiği, istikrarlı, çok uluslu bir ülke haline getirmek istiyoruz." dedi.
- 31 Ağustos Bağımsızlık Bayramı, ülkenin diğer şehirlerinde de vatandaşların katılımıyla kutlandı. Ala-Too meydanındaki kutlamaları izleyen Türkiye'nin Bişkek Büyükelçisi Ahmet Sadık Doğan, açıklamasında, Kırgızistan'ın bağımsızlık bayramını kutlayarak, Kırgız halkına sağlık, mutluluk ve esenlik diledi.
- Türkiye'nin, Kırgızistan'ın bağımsızlığını tanıyan ilk ülke olduğunu hatırlatan Doğan, "Türkiye ile Kırgızistan 30 yılda birçok başarıya beraber imza attı. Türkiye olarak burada önemli yatırımlarımız oldu. Kırgızistan'ın bağımsızlığını ve istikrarını güçlendirmek için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Türkiye olarak, Kırgızistan'ın yanındayız ve Kırgız halkıyla beraberiz." ifadelerini kullandı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

İngiliz Milletvekili, KKTC'nin Tanınması Gerektiğini Savundu

İngiliz siyaset dergisi Politicshome'da 2 Ağustos'ta 'Kıbrıs'ın da "Hayırlı Cuma Anlaşması"na ihtiyacı var' başlıklı bir yazı kaleme alan Sammy Wilson, "Kıbrıs Adası'nda sınırın her iki tarafında tam olarak işleyen hükümetler ve demokratik sistemler var" diye yazdı ve KKTC'nin Birleşmiş Milletler tarafından tanınmaması için bir neden olmadığını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Tatar: Rusya'nın KKTC'de Konsolosluk Açma Kararını Önemsiyoruz

- 10 Ağustos'ta KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, 'Konsolosluk açmak gibi bir talepleri bize olmadı. Ofis açma girişimleri vardı. İngiltere'nin de ofisi var. Rusya'nın da olması bizim için sakıncalı değildir. Burada birçok Rus var, tabii ki bir ofis açıp bir takım işlerini sürdürmeleri normaldir. Açarlarsa iyi olur' dedi. Tatar, ofis açmanın Rusya'nın KKTC'yi tanıdığı anlamına gelmediğini vurguladı. Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Erhan Arıklı ise Rusya'nın KKTC'de konsolosluk hizmeti verecek ofis açma girişimini değerlendirerek, "Tanınma için ilk adım" dedi.

İçişleri Bakanı Dr. Ziya Öztürkler: Düzensiz Göçle Mücadele Konusunda Eylem Planı Hazırlanacaktır

• Öztürkler, Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya ile 11 Ağustos'ta bir araya geldi. Öztürkler, 'Son yıllarda artarak küresel bir sorun haline gelen düzensiz göçle mücadele amacıyla, ülkemizin güvenliği ve kamu huzurunun sağlanması adına attığımız adımlara ek olarak iş birliğimizi ileriye taşıyoruz.' KKTC'de kuracağımız, "Düzensiz Göçle Mücadele Merkezi'nin hızlıca hayata geçirmek ve Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Başkanlığı ile tam koordinasyonun sağlanması için eylem planımızı hazırlıyoruz." dedi.

BM Askerleri Geri Çekildi, Pile Yolu Projesi Başladı

18 Ağustos'ta Birleşmiş Milletler (BM) kontrolündeki Yeşil Hat üzerinde yer alan Pile köyüne kolay ulaşımı sağlamak üzere başlatılmak istenen Pile-Yiğitler Yolu Projesi'ni BM Barış Gücü askerleri engellemeye çalışmıştı. Askerlerin geri çekilmesiyle projeye tekrar başlandı. Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, "insani bir konu olan yol yapımı konusunda bile Kıbrıs Türk Halkı'nın bütünün talebini dikkate almak yerine Rum tarafının yaygarasıyla hareket eden Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Kıbrıs konusunda uzlaşmaya katkının değil sorunun bir parçası olduğunu bir kez daha ispat etti" dedi.

Rum Basını

KIBRIS

BM Genel Sekreter Yardımcısı Miroslav Jenča'nın Kıbrıs Ziyareti

Miroslav Jenča'nın Kıbrıs ziyaretinin sadece, gelecek ay New York'ta iki liderin BM Genel Sekreteri ile yapacağı temaslara ilgili olmadığını, Jenča'nın 29 Ağustos'ta Pile'ye gidip tampon bölgede olanları da not etmek istediğini belirtti.

MACARİSTAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

ABD, Macarlara Yönelik Vize Muafiyetlerini Sınırladı

- ‘Amerikan Vize Muafiyet Programı’ kapsamında, katılımcı 40 ülkenin vatandaşları, yalnızca Elektronik Seyahat Yetki Sistemini (ESTA) kullanarak turizm veya iş amacıyla 90 güne kadar vizesiz olarak Amerika Birleşik Devletleri’ne (ABD) seyahat edebilmekteydiler. Ancak Macaristan, bu 40 ülke içinden 1 Ağustos’ta sınırlandırma alan ilk ülke oldu.
- ABD'nin Budapeşte Büyükelçisi David Pressman, Macar hükümeti sıkı kimlik doğrulama mekanizmaları olmadan pek çok pasaport vererek bir güvenlik açığı oluşturmaktadır. Pressman'a göre ABD, yıllardır Macaristan’la sorununu çözmeye uğraşmıştı ancak her ne kadar ABD bunu istememiş olsa da sorun bir türlü çözülememiş ve bu yola başvurulmuştu. WashingtonPost’un haberine göre ise bunun arkasında Macaristan üzerinden ABD’ye girebilecek Rus ajanları korkusu olduğu düşünülmektedir.

Hükümet Yetkilisi: İnsanlar Macar Kimliği Fikrine Meydan Okuyor

- 9 Ağustos'ta Devlet sekreteri olan Bence Retvari Macaristan'ın kuzeydoğusunda bulunan Macar anadili kampında konuştu. Bu günlerde birçok kişinin ulusal kimlik fikrine meydan okuduğunu belirtti.
- Retvari "Bazıları, maddi varlıkların Macar kimliğinden ve doğuştan sahip olduğumuz özelliklerden daha önemli olduğunu söylüyor" dedi ve konuşmasını noktaladı.

Macaristan Dışışleri ve Ticaret Bakanı: Macaristan, Türkmenistan'ın Küresel Güvenlik Stratejisi Önerisini Destekliyor

Dışışleri ve Ticaret Bakanı Peter Szijjarto, 17 Ağustos'ta Türkmen mevkidaşı Raşid Meredov ile telefonda bir görüşme gerçekleştirdi.

Macaristan Türkmenistan'ın Küresel Güvenlik Stratejisi geliştirilmesi için Birleşmiş Milletler'de sunacağı öneriyi destekleyeceklerini söyledi.

Szijjarto, 'çatışmaların barışçıl siyasi çözümüne ve savaşları önlemeye yönelik diplomatik çabaları destekleyen her öneri şu anda önemlidir' dedi.

Budapeşte'de Macaristan-Türkiye Zirvesi Yapıldı

- 21 Ağustos'ta yapılan habere göre, Başbakan Viktor Orban ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan arasında Budapeşte'de bir görüşme gerçekleşti. Görüşmenin gündeminde Macaristan-Türkiye enerji iş birliği ve İsveç'in NATO üyeliğinin onaylanması yer aldı.
- 18 Aralık'ta üst düzey stratejik konsey toplantısına katılmak üzere Budapeşte'yi tekrar ziyaret edeceğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki ülkenin stratejik ortaklar olarak iş birliği yapacağı ve acil durumlarda karşılıklı yardım sağlayacağı bir anlaşma imzalayacağını da sözlerine ekledi.
- Dışişleri ve Ticaret Bakanı Peter Szijjarto, TürkAkım boru hattı ile Macaristan'ın doğal gaz arzının önemli bir kısmının sağlandığını belirtti. Macaristan-Azerbaycan doğalgaz taşıma anlaşmasının yürürlüğe girmesi ve Türkmenistan'ın Avrupa'ya ihracatının başlamasıyla birlikte Türkiye'nin transit ülke rolünün daha da artacağına dikkat çekildi.

Başbakan Viktor Orban, Tataristan Cumhuriyeti Devlet Başkanı Rüstem Minnihanov Görüştü

- 20 Ağustos'ta iki lider Macaristan ve Tataristan'ın tarım gibi ortak sektörlerde beraber çalışmaya devam etme konusunda hemfikir olduklarını söylediler. Orban, yaptırımlara rağmen Macar şirketlerinin Rusya'da faaliyetlerini genişletmenin yollarını aramakta olduklarını belirtti.
- Orban, Macaristan ve Tataristan'ın kültür, bilim ve akademik alanlarda da iş birliğini sürdürmeyi hedeflediklerini belirterek, Macaristan'ın Stipendium Hungaricum burs programı çerçevesinde Tataristan'dan öğrenci kabul etmeye devam edeceğini söyledi.

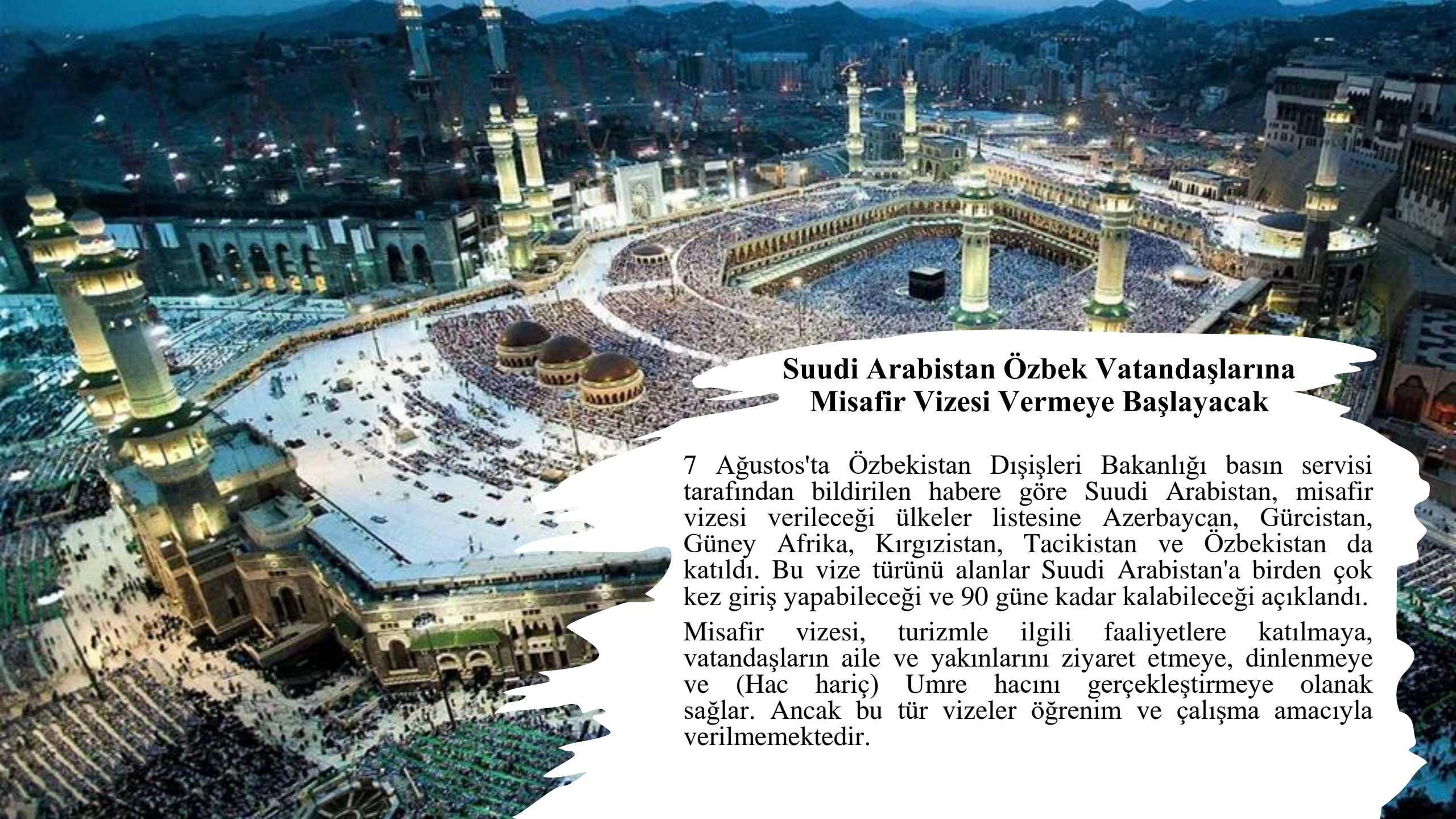
Özbekistan

Ağustos Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Suudi Arabistan zbek Vatandaşlarına Misafir Vizesi Vermeye Başlayacak

7 Ağustos'ta Özbekistan Dışışleri Bakanlığı basın servisi tarafından bildirilen habere göre Suudi Arabistan, misafir vizesi verileceği ülkeler listesine Azerbaycan, Gürcistan, Güney Afrika, Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan da katıldı. Bu vize türünü alanlar Suudi Arabistan'a birden çok kez giriş yapabileceği ve 90 güne kadar kalabileceği açıklandı.

Misafir vizesi, turizmle ilgili faaliyetlere katılmaya, vatandaşların aile ve yakınlarını ziyaret etmeye, dinlenmeye ve (Hac hariç) Umre hacını gerçekleştirmeye olanak sağlar. Ancak bu tür vizeler öğrenim ve çalışma amacıyla verilmemektedir.

Joe Biden'ın Şevket Mirziyoyev'e Özel Mektubu Yayınlandı

- 18 Ağustos'ta Forbes dergisi, ABD Başkanı Joe Biden'ın Özbekistan Devlet Başkanı Şevket Mirziyoyev'e yazdığı mektubu özel olarak yayınladı. Bu mektup bu yılın 11 Ağustos'unda gönderildi ve daha önce kamuya açıklanmadı.
- Mektupta Joe Biden, ABD ile Özbekistan arasındaki stratejik ortaklığı güçlendirdiği için Şevket Mirziyoyev'e şükranlarını sunarken, ülkeler arasındaki iş birliğinin geçtiğimiz yıl yeni bir seviyeye yükseldiğine de dikkat çekti. Özellikle Saida Mirziyoyeva'nın 2023'teki Washington ziyaretinden bahsederek cinsiyete dayalı ve aile içi şiddeti suç sayma konusundaki cesur kararları hakkında övgülerde bulundu.

Özbekistan ile Macaristan Arasında Hava Trafikine İlişkin Anlaşma İmzalandı

- 20 Ağustos'ta Özbekistan Dışişleri Bakanı Bahtiyar Saidov, Macaristan Dışişleri ve Ticaret Bakanı Peter Szijjarto ile görüştü.
- Szijjarto karşılıklı ticaret ve yatırımı artırmayı amaçlayan geniş ikili gündemdeki bir dizi acil konuyu tartıştıklarını belirtti. İki ülke hükümetleri arasında Taşkent ile Budapeşte arasında direkt uçuşların kurulmasını öngören hava trafiğine ilişkin anlaşmanın imzalandığı basına aktarıldı.

Özbekistan ve Filistin Dışışleri Bakanlıkları İş Birliğı Kurdu

- 22 Ağustos'ta Bakanlığın basın servisinin bildirdiğine göre, Özbekistan ve Filistin dışışleri bakanlıkları arasında siyasi istişarelere ilişkin bir protokol imzalandı. Dışışleri Bakanı Bahtiyar Saidov, Filistin Dışışleri Bakanı Riyad el-Malik ile görüştü. Taraflar, Özbekistan ve Filistin pazarlarının araştırılmasında iki ülkenin iş çevrelerinin temsilcilerini desteklemeye hazır olduklarını doğruladılar.

Özbekistan ve Azerbaycan Tarafından Devletlerarası Yüksek Konsey Kuruldu

- 23 Ağustos'ta Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ve İlham Aliyev, Özbekistan Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti arasında Devletlerarası Yüksek Konseyin kurulmasına ilişkin anlaşmayı imzaladı. Ayrıca ziyaret kapsamında ülkeler, hükümetler ve kurumlar düzeyinde 15 belge kabul edildi. Vatandaşların vizesiz seyahati, izin formlarına Ye-permit elektronik değişim bilgi sisteminin getirilmesi, ailelerin ve çocukların korunması ve gıda güvenliğinde iş birliğine ilişkin anlaşmada değişiklikler ile eklemeler yapıldı.

Türkmenistan

Ağustos Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkmenistan, Tacikistan ve Özbekistan Devlet Başkanları Zirvesi Gerçekleştirildi

- Türkmenistan Devlet Haber Ajansının (TDH) 5 Ağustos tarihli haberine göre, ilk defa düzenlenen zirve, geleneksel dostluk, iyi komşuluk ve hükümetler arası ilişkilerde yeni bir sayfa ve üç katılımcı ülkenin çıkarları, herkesin refahı ile uyumlu çok taraflı iş birliğinin daha da geliştirilmesi için sağlam bir temel olarak değerlendirildi.
- Türkmenistan, Özbekistan ve Tacikistan Devlet Başkanları Üçlü Zirvesi sonrası toplantının sonuçlarına ilişkin Ortak Deklarasyon kabul edildi.

Türkmenistan, Trans-Hazar Projesinde İş Birliğine Hazır Olduğunu Bildirdi

- 12 Ağustos tarihinde Türkmenistan Dışişleri Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, Türkmenistan Dışişleri Bakanı Raşid Meredov, Hazar Denizi Günü dolayısıyla düzenlenen "Hazar Denizi-Barış ve Dostluk Denizi" konulu forumda konuştu.
- Hazar Denizi Günü'nün büyük ölçüde Türkmenistan'ın çabaları sayesinde uluslararası etkinliklerin takviminde yer aldığını ifade eden Meredov, "Ülkemiz, Hazar gündemindeki tüm konularda ortaklarla diyaloga her zaman hazır, çeşitli görüşlerin ve yapıcı önerilerin görüşülmesine açıktır." dedi.
- Meredov, Kasım 1996'da Hazar'a kıyı devletlerin dışişleri bakanlarının ilk toplantısının Aşgabat'ta yapıldığını hatırlatarak, "Bu toplantı Hazar'ın yasal statüsünü tanımlayan beş taraflı bir belge taslağının hazırlanmasına yönelik ortak çalışmanın başlangıcı oldu." diye konuştu.

Türkmenistan ve Kazakistan'ın Yüksek Öğretim Alanında Daha Aktif İş Birliği Yapacağı Açımlandı

- Atavatan Türkmenistan adlı haber ajansının 14 Ağustos tarihli haberine göre; Türkmenistan Büyükelçisi Batır Rejepov, Bolaşak Uluslararası Programlar Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Oljas Sakenov ile Astana'da bir araya geldi. Yüksek öğrenim alanında iş birliği konularını değerlendirdiler.
- Taraflar, üniversitelerin bilimsel ve teknik personeli için staj düzenleme olasılığını görüştü. Türkmen Büyükelçi ve Oljas Sakenov, iş birliğinin yüksek eğitim kurumlarından uzmanların niteliklerini geliştirmeye yardımcı olacağını kaydetti.

Türkmenistan Devlet Başkanı, Avaza'da BM Özel Temsilcisi'ni Kabul Etti

- Türkmenportal'da yayınlanan 14 Ağustos tarihli habere göre, Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov'un, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin yeni atanan Özel Temsilcisi ve BM Orta Asya Önleyici Diplomasi Bölgesel Merkezi (UNRCCA) Başkanı Kakha Imnadze'yi kabul ettiği bildirildi.
- UNRCCA başkanını sorumlu göreve atanmasından dolayı tebrik eden devlet başkanı, BM ile çok yönlü ortaklığın güçlendirilmesi ve genişletilmesinin Türkmenistan'ın dış politikasının temel vektörlerinden biri olduğunu kaydetti.
- Başkan Serdar Berdimuhamedov, UNRCCA'nın önemli faaliyetlerinin gelecekte de başarıyla sürdürüleceğine olan güvenini dile getirdi.

Afganistan ile Türkmenistan Arasında Enerji İş Birliği

- Atavatan Türkmenistan adlı haber sitesinde 15 Ağustosta yayınlanan haberde, Afganistan ile Türkmenistan, Herat'a elektrik iletimi projesi üzerinde anlaşmaya vardı.
- Da Afganistan Breshna Sherkat (DABS)'ın bildirdiğine göre, müzakere turu DABS Genel Müdürü ile Turkmenenergo'nun teknik temsilcileri arasında ortak bir protokolün imzalanmasıyla sona erdi.
- DABS yetkilileri ile Turkmenenergo teknik heyeti arasında yakın zamanda gerçekleştirilen ortak teknik görüşmelerde, Nur ül-Cihad trafo merkezi genişletme projesiyle ilgili çeşitli konular ele alındı.

Türkmenistan ile Macaristan, Doğalgaz Sevkiyat Konusunu Görüştü

Atavatan Türkmenistan adlı haber sitesinin haberinde yer alan, Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhammedov'un 21 Ağustosta gerçekleştirmiş olduğu çalışma ziyareti kapsamında; Macaristan Dışişleri ve Ticaret Bakanı Peter Szijjarto, Budapeşte ve Aşkabat'ın Türkmenistan'dan Macaristan'a gaz tedariki konusunda siyasi açıdan mutabık kaldıklarını, şirketler arasındaki müzakerelerin sırada olduğunu söyledi.

Yararlanılan Kaynaklar:

1. 525.az
2. avim.ogr.tr
3. edition.cnn.com
4. hungarytoday.Hu
5. miniszterelnok.Hu
6. tr.euronews.com
7. trthaber.com
8. turkkon.org
9. <https://24.kg/kyrgyzcha/>
10. <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
11. <https://egemen.kz/>
12. <https://kg.akipress.org/>
13. <https://haberkibris.com/>
14. <https://turkmenportal.com>
15. <https://tr.wikipedia.org/>
16. <https://www.aa.com.tr/tr>
17. <https://www.azattyk.org/news>
18. <https://www.bbc.com/kyrgyz>
19. <https://www.election.gov.kz/>
20. <https://www.kibrispostasi.com/>
21. <https://www.kibrisgazetesi.com/>
22. <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
23. <https://qha.com.tr/>
24. <https://xabardor.uz/uz/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

25. <https://www.sondakika.com>
26. <https://www.kazakistan.kz>
27. <https://www.uzdaily.uz/ru>
28. <https://www.yeniduzen.com>
29. <https://www.ombudsman.gov.tr/>
30. <https://www.kktcb.org/tr>
31. <https://www.sozcu.com.tr/>
32. <https://www.mfa.gov.tr/>
33. <https://www.mynet.com/>
34. <https://www.trthaber.com/>
35. <https://www.atavatan-turkmenistan.com/>
36. <https://tdh.gov.tm/tk>
37. <https://www.azathabar.com/z/2246>
38. <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
39. <https://www.turkmenhabar.com/>
40. <https://jeyhun.news/>
41. <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
42. <https://caa.gov.tm/>
43. <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
44. <https://www.sondakika.com/>
45. <https://www.turkmenturkbank.com>
46. <https://orient.tm/tm>
47. <https://business.com.tm/tr/>
48. <https://www.ntv.com.tr/>
49. <https://www.washingtonpost.com/>
50. <https://turkmentv.gov.tm/>
51. <https://business.com.tm/>
52. <https://metbugat.gov.tm/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.